

VIOLÈNCIA DE GÈNERE. LA PESTA DEL SEGLE XXI

Laura Lluch Sancho

Són les nou i mitja. La nit obri les seues portes. A la televisió, res de bo, com sempre. El sopar al saló, gelant-se. Al carrer, la pluja. I jo esperant un somriure, un bes, una carícia.

T'esperava per a sopar, no venies, i em vaig adormir al sofà. Em vaig despertar de cop, amb el soroll de la porta, havies aplegat, eren les quatre menys quart de la matinada, t'apropares, em feres un bes brut amb olor a tabac i a ginebra i te n'anares cap amunt, cap a l'habitació.

Estava enamorada d'ell, veia aquell home amb qui em vaig casar, atractiu, sensual, alegre, valent, amb els cabells curts i negres, uns ulls marrons obscurs i uns llavis carnosos.

Va passant el temps, i les coses van empitjorant.

Cada dia, una humiliació; cada nit, una violació. Passen els dies evitant la realitat. La por brilla als meus ulls, la por, a les paraules d'amenaça seguides d'algun colp. A la meua cara, es reflecteix la por, pena i dolor. Em sent indefensa, tancada, absurda.

Poc a poc me n'adone. S'està apoderant de mi. Vol fer-me seua, em mana i em prohibeix, m'allunya de la societat, només sóc per a ell. La por m'emmudeix, ja no puc aguantar-lo més, he d'actuar. Demà aniré a denunciar-lo.

Em vaig alçar a les sis del matí, estava nerviosa i no podia dormir. A les vuit i quart vaig anar cap a comissaria a denunciar, vaig parlar amb els policies i em van dir que el judici no se celebraria com a mínim en sis mesos.

No podia continuar vivint amb ell, amb la persona que em maltractava, amb la persona amb la qual em vaig casar, he d'anar-me'n lluny, molt lluny. És difícil viure a la mateixa casa, però no impossible.

Cap dona té la culpa que el seu home li pegue, faça el que faça, no s'ho mereix, no té el dret de pegar.

Abans, al principi, em sentia una dona sense valor i pensava que quan el meu marit em pegava, tenia part de raó, perquè jo no feia tot el que em demanava...

Que ell siga l'únic que porte diners a casa no li dóna dret a tractar-nos com vulga, hem d'actuar, posar fi.

Les prostitutes, possiblement són el col·lectiu amb més maltractades, la majoria d'elles són estrangeres, i són prostitutes perquè no tenen més remei, han de mantindre una família, i han de guanyar-se la vida d'alguna manera.

Han de gitar-se diàriament amb gent desconeguda, en llocs on mai han estat, i dels quals no saben si en sortiran vives. Són dones que lluiten per sobreviure, que no tenen dret a prendre decisions lliurement, i no tenen vida pròpia.

Després de reflexionar vaig decidir actuar, vaig tornar a casa quan ell estava en el treball, vaig agafar tot el que em pertanyia i me'n vaig anar. No sabia on, l'única cosa que sabia, és que havia de tindre'l ben lluny. Em vaig dirigir cap a casa de la meua germana. No era a casa, però em vaig esperar un quart d'hora a vore si tornava. No devia estar molt lluny, efectivament va tornar al poc de temps, vam pujar a casa i li vaig contar la meua situació.

Núria, la meua germana, estava tan elegant com sempre, lluïa una preciosa melena arrissada, de color xocolata amb reflexos caoba, uns ulls ametllats d'un color verd obscur molt expressius i un tant felins, i uns llavis fins, d'un color rosat, un poc secs a causa del fred.

Com era d'esperar, em va dir que em podia quedar a viure a sa casa tot el temps que volguera. Mentre xarràvem i ens preniem un te de gessamí, em va sonar el mòbil. Era ell. Per un moment, vaig dubtar si havia de contestar, o deixar-lo sonar. Em vaig decidir per la primera, i vaig respondre a la trucada.

- Empar, on cony ets???
- Estic a casa de la meua germana Núria, què vols?
- Vine a casa ja, vull que em faces el dinar...
- No pense tornar, me n'he anat per a sempre.
- T'he dit que vingues, tinc fam, i vull que em faces el dinar.
- Adéu!

Nuria treballava de dilluns a divendres en una tenda de roba a la ciutat, a set minuts del poble on vivíem. Era dijous, Núria no era a casa.

Jo vaig anar a comprar al supermercat, prop de casa. A l'eixir, el vaig vore a la vorera del supermercat, amb un cigarro a la boca. El cor se'm va accelerar, les cames em tremolaven, tenia por.

Vaig mirar de reüll, i vaig veure com tirava el cigarro, i es dirigia cap a mi.

Vaig accelerar el pas, cada vegada sentia les seues passes més a prop, fins que als pocs segons, em va tocar el muscle, i em va girar bruscament. Em va besar per la força, i

seguidament em va pegar un colp de puny. Vaig començar a córrer amb totes les meues ganes, ell va seguir corrent darrere meua, però no va aconseguir agafar-me. Vaig entrar a casa, plorant, amb por i ràbia. Vaig trucar a la meua germana, sobresaltada, li ho vaig dir mentre plorava, i em va dir que en deu minuts estaria ací. Va arribar en menys de deu minuts, va pujar a casa, em va abraçar, i em va dur a urgències. Allí em van fer radiografies i em van curar. Tenia el nas fracturat i el pòmul reventat.

Va passar un mes fins que em vaig recuperar físicament. Pareixia que les coses s'havien calmat i que, per fi, m'havia deixat en pau.

Seguia vivint amb la meua germana, i tot anava millor que abans.

Vam acabar de sopar i vam eixir al pub que estava a un carrer paral·lel al nostre. Hi havia prou gent, i un bon ambient, sonava una música agradable, i amb un volum no massa alt. Estàvem a gust i ens vam demanar una copa de baileys amb cacaolat.

Núria se'n va anar a saludar uns amics a l'interior del local. Jo em vaig quedar fora, a la terrassa.

De sobte, em va arribar un missatge al mòbil. Era ell, de nou.

Jordi Vivó:

*Et vigile, sé que estàs asseguda a la
terrassa del pub Drinking Rock, més et
val quedar-te quieta i guardar silenci,
si no vols acabar malament.*

No vaig poder quedar-m'hi, i vaig córrer cap a l'interior del local per a avisar Núria, però ell va ser més ràpid, em va agafar per la cintura, i mentre em tapava la boca, em va pujar al cotxe. Va arrancar a tota velocitat, i no va parar de pegar voltes per tot el poble. Em cridaven al mòbil, vaig pensar que seria Núria, però

Jordi, no em va deixar agafar-lo, el tenia ell, el mòbil va sonar quatre o cinc vegades, fins que Jordi, el va apagar i el va tirar per la finestra del cotxe. Estava molt espantada, no sé què és el que m'anava a fer, no sabia si anava a eixir viva, no sabia res. Després de tantes voltes pel poble, va parar en un descampat abandonat als afores del poble.

Va baixar del cotxe, prou alterat, em va obrir la porta, em va agafar bruscament de la samarreta i em va traure fora. Va començar a cridar-me, dient-me que el perdonara, que tornara a casa, que no tornaria a ocórrer, i la història de sempre.

Jo sabia massa bé que no havia de tornar amb ell, que no havia de perdonar-lo, i li vaig dir, que m'oblidara, i que em deixara en pau mentre les llàgrimes eixien dels meus ulls amb molta ràbia.

Va apropar-se més a mi, i va començar a besar-me el coll amb desig. Jo intentava apartar-lo, però no podia. Seguidament em va posar la mà per baix de la brusa amb la intenció de tocar-me els pits. Estava espantada, no podia fer res. Em sentia indefensa.

Als pocs minuts, em va arrancar els botons del pantaló, no podia permetre que em violara, i el vaig espentar amb totes les meues ganes. Es va cabrejar, em va agafar de la samarreta, va recolzar el seu front amb el meu, i apretant les dents, em va dir que em callara, que no diguera res.

Em vaig callar, suava, respirava bruscament, i em tremolava tot el cos.

Ell va seguir. Efectivament, em va violar. Jo no parava de cridar i de pegar-li com podia. Va parar per un moment, em va deixar allí a terra, va anar al cotxe, agafà alguna cosa que jo no podia distingir en la obscuritat, i s'ho va amagar a la butxaca darrera del pantaló.

Va tornar, em va alçar de terra, i em va tornar a pegar de nou.

Vaig començar a marejar-me, i a veure un poc borrós. No podia sostindre'm, i vaig caure.

Jordi es va ajupir, i començà a sacsejar-me. Jo no podia parlar, ni a penes moure'm, però encara podia veure mitjanament bé, Jordi estava preocupat, no sabia què fer, va començar a moure's d'un costat a un altre.

Es va acostar a mi de nou, em va mirar amb els ulls plorosos, i em va dir:

– No em queda una altra opció, adéu!

Va treure una pistola de la butxaca posterior del pantaló, pensava que m'anava a matar, però de sobte, vaig veure com recolzava la pistola en la seua templa. Amb els ulls plorosos, disparava i moria.

QUI ETS TU?

Rocío Orrico Díaz

Queden escassament deu minuts perquè el despertador de l'Anna comence a sonar. A casa no s'escolta cap soroll. L'Anna es lleva, mira l'hora. La casa continua en silenci . Calcula . Encara li queden vint minuts per arreglar-se, fer-se l'esmorzar i caminar fins l'institut.

L'Anna viu en un poble de muntanya. Son pare l'abandonà a ella i sa mare quan només tenia quatre anys, i ara, després de dotze anys, quan ja té setze, comença a comprendre-ho tot. Recorda vagament son pare, el recorda molt llunyanament, un ésser d'un passat opac, amb res clar, fosc. De totes maneres, ella no el vol conèixer. No vol decepcionar-se. Si aquell home va voler casar-se amb sa mare, vol dir que ell també seria com ella, i li importava ben poc .

Quan el pare d'Anna se'n va anar de casa, la seva mare va patir una forta depressió que encara pateix lleugerament. Va desfer tots els nusos familiars que tenia i per aquest motiu , l'Anna tampoc no recorda els seus avis ni els seus oncles

La mare es passava tots els dies plorant, i per consolar-se, solia dur hòmens a casa. Cada dia un de diferent i, potser, al cap d'una o dues setmanes venien els mateixos que la setmana anterior. Es tancaven amb clau a l'habitació de la mare, estaven allí una estona i, a la sortida, l'Anna podia veure

com l'home lliurava a la mare alguns bitllets.

Amb el temps, i no perquè sa mare li haguera dit res, l'Anna va poder esbrinar a què es dedicava, encara que suposava que a banda d'aquest treball en feia algun altre, ja que es passava tot el dia fora de casa

L'Anna i la seva mare no tenen quasi relació. Les seves amigues, les amigues de l'Anna, no fan res més que queixar-se perquè els seus pares els deixen fer poques coses, les tenen massa controlades, i admiren l'Anna i la seva mare ja que a aquesta no li importa el que faça l'Anna, en canvi, estan equivocades. No és que, a sa mare, no li importe el que ella faça. És pitjor. A la mare d'Anna, no li importa l'Anna, no es preocupa per ella, no té por del que li puga passar perquè encara que és sa mare, pareix quasi un ésser desconegut .

L'Anna ix de l'institut per la vesprada tots el dies a les cinc i quan arriba a casa sa mare mai no es troba allí, per això, l'Anna es refugia quasi tota la vesprada a la pineda propera de sa casa. Sempre, quan arriba a la pineda, Anna sol buscar l'arbre que rep més llum del sol i, quan troba l'adequat, s'asseu a les seves arrels i escriu cartes a sa mare, cartes que segurament aquesta mai no llegirà .

Supose que aquella amb qui visc és ma mare. Sí, és cert, és ma mare, però realment no ho pareix. Nosaltres compartim coses juntes? Passem bones estones rient ? Ens preguntem com ha anat el dia ? Ens alegrem de veure'ns ? Discutim ? Ens recolzem en cap cosa? Parlem sobre les meues classes ? Sobre els meus resultats?. No, açò a ella no li importa.

Convisc amb una persona a qui no li importe. Quasi és estrany, pareix impossible, però, encara així , jo l'admire. Pense en ella, pense en tot el que podríem fer juntes, i fins i tot m'il·lusione,

sabent que els meus somnis son pràcticament impossibles. Ja duem massa temps sense fer cap cosa juntes, sense parlar-nos, i crec impossible reviure ara tot aquell passat silenciós.

Ja es feia fosc, quan l'Anna va decidir que ja era hora d'anar cap a casa. En arribar a casa, va poder comprovar que sa mare ja hi era. Jeia al sofà mirant qualsevol programa rosa de la televisió; com sempre. Ambdues se saludaren amb un breu "hola" i l'Anna pujà a l'habitació. Solia passar les nits allà tancada llegint, escoltant música o simplement relaxada i discreta amb els seus pensaments. Amb això es va recordar que s'havia deixat la motxilla de classe baix, al menjador.

Al baixar, l'Anna va veure allò que mai no havia imaginat. No sabia si agrair el moment o fer com si no haguera vist res i tornar a l'habitació amb les mans buides. Estava avergonyida. No s'ho podia creure. Sa mare estava llegint les cartes, les cartes d'Anna, les cartes d'Anna per a sa mare.

Als pocs segons, l'Anna entrà definitivament al menjador. Sa mare apressuradament volgué guardar les cartes però ja era massa tard. Ara l'Anna ja sabia que les havia llegides, i sa mare, sense poder detindre les llàgrimes que baixaven per les seues galtes s'acostà a l'Anna i li lliurà totes aquelles cartes acompanyades d'un tímid i tremolós "perdona'm, per favor".

Al cap i a la fi, tant Anna com sa mare van comprendre que encara els quedava molt de temps per estar juntes i que potser, si les dos posaven un poc de la seua part, podrien aconseguir almenys tornar a tindre algun tipus de relació, potser una relació normal de mare-filla, cosa que només amb el temps es veuria.

REMOURE EL PASSAT

Ivan Balaguer Molins

Eren al voltant de les dotze i mitja del matí. Feia un dia fresc i després d'aquella setmana tan calorosa s'agraïa. Les petites ràfegues d'aire removien les branques dels arbres, aquestes feien un soroll relaxant al xocar les unes amb les altres. Les ovelles estaven pasturant per allí prop, no les veia, però podia sentir els seus esquellots. Jo estava allí, en aquell tros de bosc, passejant entre bancals plens d'ametlers que havien sigut oblidats. En alguns llocs els matolls estaven tan desenvolupats que pareixia que estava caminant camp a través igual que quan feia aquelles excursions als nius de metralladores que estaven en funcionament en la Guerra Civil.

Solia passejar per la muntanya tots els matins, coneixia molt bé aquella zona. Vaig seguir caminant fins arribar a aquella senda que conduïa a la carretera que baixava fins al mas. Calculava que ja eren les dos més o menys, havia d'anar a dinar. La meua casa era gran amb dos plantes molt espaioses i amb uns murs de pedra molt grossos com els de la majoria de les casalots de la masia. Els meus pares havien comprat la casona i l'havien reformat per dins amb l'estil rústic que els agradava.

Després de dinar vaig anar a veure un home major que tenia al voltant de noranta anys. Malgrat la seua avançada edat es conservava molt bé i era fàcil trobar-lo caminant pels carrers parlant amb les persones que estiuejaven a la masia, recitava poesies i feia jocs de paraules.

Com que era molt vellet havia viscut els temps de la guerra i de

la postguerra. Sabia on hi havia nius de metralladores, trinxeres i coves on s'amagaven els soldats republicans. No solia parlar molt d'allò, però jo, sempre intentava aprendre el màxim d'aquelles vegades puntuals on recordava aquells dies tan durs de la seua vida. Un dia de l'estiu passat, va veure que m'interessava molt per la guerra i va decidir portar-me a un lloc.

Era de molt difícil accés, l'home avançava per l'espessor molt lentament però sense pauses. Mentre caminava, em contava coses de la guerra i batalletes seues. Arribàrem al cim d'un turó, des d'allí es veia una gran extensió de terra i al sòl hi havia un clot gran. No vaig dubtar a baixar i rascar la terra un poc, en busca d'algun casquet de bala. En trobí un, l'arregleguí i el mirí amb deteniment. Portava el número un dalt i davall el vint-i-cinc. El guardí a la butxaca. Quan tornàrem al poble, em donà un mapa topogràfic amb un munt de puntets marcats per un retolador negre i va dir-me:

—En aquest mapa tens marcats tots o quasi tots els signes visibles que va deixar la Guerra Civil per aquesta zona. Gràcies per preocupar-te de la gent que va viure aquells dies, mai ningú no havia posat tant d'interès com tu en aquestes coses. Si vols, cada dia podem anar a visitar un punt d'aquest mapa.

Jo acceptí encantat. A partir d'aquell dia comencí a fer excursions cada matí. L'estiu acabà. Ja sabia com utilitzar el mapa que em donà el vellet, havia anat a molts llocs, havia arreglat bales, espoletes i un casc de soldat.

Mentre que baixava cap al meu poble pensí en les coses que havia après del vellet sobre la història d'Espanya i en concret del País Valencià.

El curs començaria prompte i estava a casa, acabant de fer els deures de vacances, quan sonà el telèfon, el vaig despenjar. Era una amic de la masia i em va comunicar que el vellet havia mort en circumstàncies estranyes.

El curs avançava i m'anava prou bé. De vegades, pensava en la mort del vellet. Vaig decidir que investigaria eixes circumstàncies estranyes a l'estiu següent. Ja era el mes de juny, quedava només una setmana de classe.

Va ser l'hora de carregar el cotxe amb les maletes plenes de roba, la bicicleta, la guitarra, el saxo... i marxar cap a la masia on passaríem la resta de l'estiu com tants altres, bé com tants altres no... però jo encara no ho sabia.

Aparcàrem el cotxe a la porta de ma casa; descarregàrem les maletes, els "trastos" i els queviures. Tots estàvem contents perquè ja teníem vacances.

Encara no havia oblidat la mort del vellet i vaig anar a parlar amb els meus amics per tal de veure si volien ajudar-me. Érem quatre: Héctor, Sergi, Vicent i jo. Tots van voler ajudar-me. Començàrem per parlar amb la gent que havia trobat el vell mort a la porta de sa casa. Deien que estava envoltat per un bassal de sang, però que no tenia cap ferida de violència, pel que es deduïa, que la sang li havia eixit per la boca. Podria haver mort per l'edat, per un verí, o per un aliment en mal estat?

Després d' açò no sabíem com continuar la investigació, així que vaig contar als meus amics totes les excursions que fèiem jo i el vellet. Ens quedaven cinc llocs per visitar. Al mapa, un d'eixos cinc llocs estava marcat amb una "x" en comptes d'amb un punt. Quan vàrem anar a veure els cinc llocs, vam veure que el de la "x" pertanyia a un camp que no tenia res plantat. Els altres quatre punts eren dos trinxeres, una cova i un niu de metralladores.

Com que no traguérem res en clar visitant els llocs que marcava el mapa, vam pensar que potser dins de sa casa hi havia quelcom important.

Planejàrem entrar a sa casa aquella mateixa nit. L'entrada de la

casa estava constituïda per una gran tanca exterior amb un cademat robust, la porta de la casa no tenia pany. Ens va costar prou feina trencar-lo per a poder accedir-hi a l'interior.

La casa feia molt mala olor. El vell no tenia família, per tant ningú s'havia ocupat d'arreglar la casa després de la seua mort. La planta baixa era molt espaiosa, tenia una taula, un foguer una nevera parada i una còmoda amb calaixos. Els registrarem tots. Allí hi havia fils d'aram, fils de palomar, navalles, ganivets, forquetes, culleres, gots i poc més sense importància. A la següent habitació no hi havia completament res, excepte un espill que va reflectir la llum de les nostres llanternes. Al pis superior, hi havia un bany amb la pila, la dutxa i un armariet amb colònies, gilletes, pintes... A l'altra habitació hi havia un llit, un armari, una tauleta de nit i una còmoda gran. Vàrem regirar la tauleta de nit i no trobàrem res més que un periòdic molt antic. A l'armari, vam trobar roba i un uniforme militar. Quan ja pensàvem que la nostra incursió a la casa havia sigut un fracàs, vam veure que ,a l'últim calaix de la còmoda, hi havia una carpeta plena d'arxius i fitxes amb noms, llocs i dates d'afusellaments. Ficàrem la carpeta a la motxilla que dúiem.

Quan anàvem a baixar per l'escala, per a tornar a les nostres respectives cases, vam sentir uns sorolls a l'exterior. Baixàrem corrents, ens amagàrem darrere d'uns arbusts i paràrem l'orella. Just al mateix temps, dos homes deien mentre creuaven la tanca:

—Merda, algú se'ns ha avançat !

—Entrem i si queda algú dins l'eliminem, igual que al vell estúpid que vivia ací.

Aquelles paraules ens varen corroborar que algú havia assassinat el vellet i, a més, nosaltres els teníem molt a prop. Vam estar-nos molt callats durant dos hores, respirant molt silenciosament perquè no ens descobriren. Finalment, quan els dos homes van eixir de la casa es van posar a parlar:

—Maleïda l'hora en què no regiràrem la casa just quan vam matar el vell !

—Tu saps molt bé que amb tanta gent per allí no es podia fer res, mira que jo ja et diguí de matar-lo d'una manera més discreta...

—Potser el vell no tenia els documents...

—O pot ser que no els hàgem trobat...

—O pot ser que algú els haja trobat i se'ls ha endut. Haurem d'estar molt atents al que succeïska per aquesta zona.

Vam restar en silenci inclús després de sentir com els dos homes marxaven amb el cotxe. Quedàrem per a analitzar els documents a la casa de l'arbre, l'endemà de matí.

A la carpeta, hi havia el D.N.I. del vell, el seu nom era Joselito Ros Cañada. A la llista d'afusellaments indicava que havien executat els seus dos germans, la seua germana, sa mare i son pare. Ens quedàrem fets de pedra. També ens adonàrem que hi havia uns fulls escrits amb el títol: *Memòries de la meua infància i joventut*. En aquests papers, el vellet narrava com va ser reclutat per a combatre, com va passar els seus dies com a soldat, totes les penúries en què es va veure immers... També hi havia dos línies on posava que la fossa comuna es trobava a la "x" del seu mapa. Tots vàrem comprendre que en aquell camp hi havia un munt de cossos sota terra.

No sabíem si comunicar-ho a les autoritats. La nostra opinió era que la fossa s'havia d'exhumar i identificar els cadàvers que allí hi havia. Segurament hi havia famílies que no sabien què els havia passat als seus familiars durant la guerra. D'altra banda, també sabíem que ens podríem trobar amb les gentoles que mataren el vell i tampoc volíem córrer la mateixa sort que ell.

Vam optar per contar-ho tot a la premsa. L'oncle de Sergio treballava de periodista a la televisió. Després de fer-nos

moltes preguntes va accedir a investigar sobre la Guerra Civil en aquella zona i a finals de l'estiu passaria per allí per a fer un reportatge. D'aquesta manera, els neofascistes no s'assabentarien de qui havia donat la veu d'alarma i amb un poc de sort la fossa s'excavaria.

Ara ja fa un any de tots aquells esdeveniments. L'oncle de Sergio vingué a ajudar-nos perquè tot isquera bé.

Finalment, l'alcalde del poble, davall una forta pressió, va obrir la fossa comuna que contenia 53 persones afusellades pels nacionals a la Guerra Civil.